

[Edel Saunte.]

om ikrafttrædelsesbestemmelsen, og man er til sidst enedes om, at det vil være naturligt at fastsætte ikrafttrædelsesdagen til 1. juli 1958, således at der blev rimelig tid for højesteret og for landsretterne til at indstille sig på den nye voteringsform. Udvalget har ment, at man ikke derved gjorde nogen uret i spørgsmålet om prøven, idet vi har følt os overbevist om, at højesteret også på dette område vil behandle betænkningen og dens resultat loyalt.

Helga Pedersen: Som jeg sagde ved lovforslagets første behandling, var der i mit parti delte meninger om, hvorvidt højesteretssagførerprøven burde ophæves, og når jeg i dag kan anbefale at stemme for ændringsforslagene og det dermed stærkt ændrede lovforslag, skyldes det ikke, at jeg er blevet overbevist om, at regeringsforslaget varetager retsplejemæssige hensyn i samme grad som den gældende lov eller indebærer billigere retspleje for borgeren.

Hvad de retsplejemæssige hensyn angår, er det i udvalget klart blevet gentaget af repræsentanter for højesteret — og det er blevet uddybet ved universiteternes udtalelser — at ophævelse af højesteretssagførerprøven, således som foreslået i regeringsforslaget, ville betyde en afgørende forringelse i forhold til den gældende ordning. Det er i øvrigt ikke blide vendinger, vore sagkyndige har anvendt i deres bedømmelse. Jeg skal indskrænke mig til at henvise til den formentlig mest venlige udtalelse, nemlig den, der er afgivet af professor v. Eyben, og som findes aftrykt som underbilag 1 til bilag 2 i den foreliggende betænkning fra folketingsudvalget. Jeg vil pege på det sted, hvor den pågældende udtaler, at han

„finder det derfor også uforsvarligt at gennemføre regeringsforslaget i den foreliggende skikkelse.“

Hvad angår argumentet om den dyrere retspleje, er det oplyst for udvalget, at salærtaksterne for procedure er ens for højesteretssagførere og andre sagførere; og noget argument er ikke at hente i den omstændighed, at man efter den gældende ordning tvinges til sagførerskifte, thi også regeringsforslagets ordning forudsætter nødvendigheden af et sagførerskifte, nemlig i de

tilfælde, hvor den pågældende sagfører ikke har været i virksomhed som landsretssagfører i 5 år. Derfor tror jeg ikke, at den højtærede ministers udtalelser under lovforslagets første behandling er sagligt holdbare.

Nu kunne man vel have forventet, at regeringsforslaget efter den næsten enstemmige sagkyndige kritik af forslaget om højesteretssagførerprøvens afskaffelse, for så vidt dette afsnit angik, var blevet trukket tilbage eller henlagt. Dette var ikke tilfældet, tværtimod; formanden for udvalget, det ærede medlem hr. Strøm, har på mit spørgsmål svaret, at regeringsforslaget ville blive gennemført uanset modstand og kritik. I lys af denne klare og utvetydige holdning fra regeringspartiernes side må mit standpunkt i dag ses.

Efter adskillige skarpe forhandlinger i udvalget viste der sig muligheder for at nå til den modifikation af regeringsforslagets regler om afskaffelse af højesteretssagførerprøven, som nu foreligger, ligesom enighed kunne opnås om en ny voteringsordning, der kunne tiltrædes af højesteret som helhed.

Jeg erkender altså for mit vedkommende, at jeg hellere så højesteretssagførerprøven bevaret, men dette har ikke været praktisk politisk muligt. På den anden side er jeg ikke enig i den kritik, der har været rejst vedrørende ændringsforslagene, og som gik ud på, at sagførernes yringsfrihed ville blive begrænset, og at sagførerne ville blive afhængige af retten, et forhold, som man netop ville væk fra, når man foreslog prøven ophævet. Jeg har aldrig tillagt denne afhængighedsdiskussion større betydning. Den nu foreslåede ordning imødekommer imidlertid efter min mening i højere grad retsplejemæssige hensyn end regeringsforslaget, og jeg nærer fuld tillid til, at højesteret vil administrere loven på en sådan måde, at sagførernes yringsfrihed ikke berøres, eller noget afhængighedsforhold skabes for den procederende sagfører. I øvrigt er det mit indtryk fra mødet med højesterets repræsentanter, at disse var velvillig stemt over for udvidelser af regeringsforslagets regler om rettens adgang til at udskille de uegnede procedurer, og også dette har betydning for mit standpunkt.

Et par udtryk i ændringsforslagene og i betænkningen kan måske give anledning til